

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۱۹ به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و به استناد قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹^۱ و اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه صنعت، معدن و تجارت را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه صنعت، معدن و تجارت

ماده ۱ - به منظور ارتقای تولید دانش بنیان در بنگاه‌های تولیدی و کسب و کارهای صنعتی - معدنی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاه‌های ذی ربط و استفاده از ظرفیت مشوق‌های قانونی، نسبت به اجرای برنامه‌های توسعه فناوری در بخش صنعت، معدن و تجارت اعلامی شامل ارتقای تحقیق و توسعه در بنگاه‌های بزرگ، توسعه ماشین سازی پیشرفته، ماشین آلات و تجهیزات نسل (۴) و نوسازی خطوط تولید، خلق توانمندی نوآوری در بنگاه‌های کوچک و متوسط و همکاری با شرکت‌های بزرگ، بین‌المللی شدن بنگاه‌ها، ورود بنگاه‌ها به محصولات پیچیده‌تر و دارای ارزش افزوده بالاتر و گذار از سرهم بندی (مونتاژکاری) به نوآوری اقدام نماید.

ماده ۲ - به منظور تحقق هم‌پایی در فناوری‌های پیشران حوزه صنعت و معدن، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری ریسیس جمهور و وزارت‌خانه‌های ذی ربط نسبت به تعریف و راهبری و حمایت از طرح (پروژه)‌های فناورانه پیشران با اولویت توسعه حمل و نقل هوشمند، هوشمندسازی اکتشاف و بهره برداری معادن ایران، توسعه فناوری الکترونیک و میکروالکترونیک، توسعه فناوری‌های مرتبط با خانه‌های هوشمند و هوش مصنوعی و مواد هوشمند، ساخت و توسعه کنسیار (کاتالیزور)‌های مورد نیاز صنعت، توسعه فناوری‌های حوزه بهداشت، ایمنی و محیط زیست، توسعه فناوری‌های نوین در حمل و نقل هوایی، توسعه فناوری‌های نوین مرتبط با صنایع فرهنگی و خلاق و توسعه فناوری‌های نوین در صنایع غذایی اقدام نماید.

ماده ۳ - به منظور کمک به رفع مسائل راهبردی کشور از طریق فناوری و نوآوری، به خصوص جلوگیری از خروج ارز و بحران آب و انرژی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری وزارت‌خانه‌های ذی ربط نسبت به اجرای برنامه‌های افزایش عمق ساخت داخل تجهیزات پزشکی آزمایشگاهی با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و توسعه فناوری‌های حوزه آب و انرژی و محیط زیست با همکاری سازمان حفاظت محیط‌زیست اقدام نماید.

ماده ۴ - به منظور پیش‌بینی و بازارسازی محصولات صنعتی، به ویژه برای شرکت‌های تولیدی و دانش بنیان، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاه‌های ذی ربط به ویژه معاونت علمی و فناوری ریسیس جمهور، وزارت‌خانه‌های نفت، نیرو، ارتباطات و فناوری اطلاعات و راه و شهرسازی نسبت به تعیین اهداف میان مدت توسعه برای رشته فعالیت‌های منتخب، تهییه بسته‌های سیاستی یکپارچه و هم افزا، به هم رسانی با هدف تجمیع تقاضا و ارتقای ساخت داخل و گذر از سر هم بندی (مونتاژکاری) به ساخت دربنگاه‌های صنعتی - معدنی هر رشته فعالیت اقدام نماید به گونه‌ای که عمق ساخت در هر رشته فعالیت افزایش یابد.

تبصره - دستگاه‌های اجرایی موضوع این ماده موفقند اهداف و برنامه‌های میان مدت خود برای برنامه‌ریزی ساخت و تجمیع تقاضا را در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار دهند.

ماده ۵ - به منظور مدیریت و راهبری ابزارهای تأمین مالی تحقیق و توسعه فناوری و پژوهش بنگاه های صنعتی

- معدنی ، (شامل ارائه تسهیلات ، تأمین سرمایه خطرپذیر ، پوشش خطر (ریسک) تحقیق و توسعه و تضمین خرید یا پیش خرید محصولات فناورانه) شرکت مادر تخصصی صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته و سایر صندوق های ذیل وزارت صنعت ، معدن و تجارت مجازند در چهارچوب اساسنامه خود نسبت به ایجاد صندوق سرمایه گذاری طرح (پروژه) و صندوق های جسورانه بورسی با همکاری سازمان های توسعه ای ذیل وزارت صنعت ، معدن و تجارت و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق های پژوهش و فناوری ، انجمن ها ، تشکل ها و همچنین بنگاه های غیردولتی بخش صنعت ، معدن و تجارت اقدام نماید .

ماده ۶ - با هدف انجام فعالیت های تحقیق و توسعه مشترک میان بنگاه های بزرگ ، شرکت های دانش بنیان و مراکز تحقیقاتی قطب ، پارک های علم و فناوری و مراکز رشد ، وزارت صنعت ، معدن و تجارت موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور ، وزارت توانمندی و فناوری علوم ، تحقیقات و فناوری ، بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و ارتباطات و فناوری اطلاعات و اتاق بازرگانی ، صنایع ، معدن و کشاورزی ایران و سایر وزارت خانه های اولویت دار تحقیق و توسعه (فناوری های پیشران) ، تعریف و راهبری مشارکتی (کنسرسیوم) های تحقیق و توسعه بزرگ ملی با محوریت بنگاه های بزرگ پیشگام و همکاری شرکت های دانش بنیان و مراکز تحقیقاتی قطب و کارآفرینان پیشرو و همچنین تأسیس و راهبری مراکز فناوری صنعتی اقدام نماید . بنگاه های پیشگام ، بنگاه هایی هستند که در حوزه های نوآورانه و یا فناوری های جدید و پرخطر (ریسک) حاضر به سرمایه گذاری قابل توجه برای فعالیت های تحقیق و توسعه خصوصاً با همکاری شرکت های دانش بنیان شده اند .

ماده ۷ - به منظور استفاده از دانش و فناوری های روز جهانی و همچنین اتصال محصولات فناورانه داخلی به بازارهای جهانی ، وزارت صنعت ، معدن و تجارت با همکاری وزارت امور خارجه و مرکز همکاری های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری موظف است نسبت به تسهیل به کارگیری متخصصین خارجی و متخصصین فناور ایرانی خارج از کشور جهت انتقال دانش ضمنی تحقیق و توسعه ، دانش طراحی و دانش بازار به بنگاه های داخلی ، حمایت از ایجاد همکاری مشترک در توسعه یک محصول جدید (یا نام نمای جدید) میان بنگاه های داخلی و بنگاه های خارجی (یا مراکز تحقیقاتی) دارای دانش تحقیق و توسعه و دانش بازار ، حمایت از سرمایه گذاری مستقیم خارجی از روش های مختلف به ویژه تولید تحت امتیاز (لیسانس) و تأسیس مراکز فناوری در قطب های فناوری جهان ، اقدام نماید .

ماده ۸ - به منظور ترغیب بنگاه های کوچک و متوسط به ارتقای توانمندی نوآوری ، خطر (ریسک) پذیری و ورود به حوزه های جدید ، نوسازی تجهیزات و ماشین آلات و به کارگیری متخصصین داخلی و خارجی ، وزارت صنعت ، معدن و تجارت مجاز است با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور ، صندوق نوآوری و شکوفایی ، سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران و اتاق بازرگانی ، صنایع ، معدن و کشاورزی ایران نسبت به حمایت از تأسیس صندوق های خصوصی سپرده - کمک بلاعوض مشروط برای هر تشکل صنعتی اقدام نماید .

تبصره - صندوق های تشکیل شده ذیل ماده (۵) این آیین نامه مجازند نسبت به تقویت صندوق های سپرده - کمک بلاعوض مشروط اقدام نمایند .

ماده ۹ - با هدف پشتیبانی مؤثر از فعالیت

های تحقیق و توسعه ، وزارت صنعت ، معدن و تجارت موظف است با همکاری وزارت توانمندی نوآوری ، وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی موظف است نسبت با استفاده از ظرفیت بنگاه های بزرگ ، انجمن ها ، تشکل ها و اتاق بازرگانی ، صنایع ، معدن و کشاورزی ایران نسبت به کمک به تأسیس صندوق های پژوهش و فناوری در رشته صنعت های منتخب اقدام نماید .

ماده ۱۰ - به منظور ترغیب بنگاه های صنعتی و معدنی به ویژه بنگاه های کوچک و متوسط به ارتقای توانمندی نوآوری ، وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی موظف است نسبت به تسهیل اجرای مشوق های قانونی بیمه ای از جمله تقسیط و یا بخشش حق بیمه کارفرما ، ویژه بنگاه های پیشگام و حائز شرایط معرفی شده توسط وزارت صنعت ، معدن و تجارت و کارآفرینان پیشرو اقدام نماید .

ماده ۱۱ - به منظور

تفویت فرهنگ استفاده از محصولات با فناوری های نوین و ایجاد تقاضا برای این محصولات ، سازمان ملی استاندارد ایران موظف است با همکاری وزارت‌خانه های صنعت ، معدن و تجارت و بهداشت ، درمان و آموزش پژوهشکی حسب مورد نسبت به تعریف استانداردهای بالاتر یا جدید برای رشته فعالیت های منتخب در زمان بندی تفاهم شده با وزارت صنعت ، معدن و تجارت و پیشنهاد تصویب به مراجع ذی ربط اقدام نماید .

ماده ۱۲ - به منظور تأمین نیروی

متخصص و حرفه ای برای بنگاه های صنعتی - معدنی ، وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری موظف است با همکاری وزارت صنعت ، معدن و تجارت و اتاق بازرگانی ، صنایع ، معدن و کشاورزی ایران و همچنین بنگاه های پیشگام معرفی شده توسط وزارت صنعت ، معدن و تجارت ، اقدام به طراحی دوره های جدید دانشگاهی یا تغییر سرفصل دوره های دانشگاهی (به منظور کاربردی و حرفه ای شدن دوره های دانشگاهی) نماید .

ماده ۱۳ - وزارت صنعت ، معدن و تجارت موظف است با همکاری وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری ، وزارت آموزش و پرورش ، سازمان آموزش

فنی و حرفه ای کشور و سازمان مدیریت صنعتی ، در چهارچوب یک تفاهم و برنامه مشترک ، نسبت به تربیت سرمایه انسانی مورد نیاز جهت ارتقای تولید دانش بنیان بخش صنعت ، معدن و تجارت اقدام نماید .

ماده ۱۴ - به منظور به اشتراک گذاری تجهیزات ، ماشین آلات ، سرمایه های انسانی و دیگر منابع تولید میان بنگاه های صنعتی - معدنی و سایر کسب و کارها ، وزارت صنعت ، معدن و تجارت

موظف است نسبت به حمایت از توسعه بن سازه های (پلتفرم) زیرساختی کسب و کار در بخش خصوصی با تأکید بر زنجیره سازی بین کسب و کارها و ارتقای بهره وری در طول زنجیره ارزش آنها اقدام نماید .

ماده ۱۵ - وزارت صنعت ، معدن و تجارت مکلف است نسبت به معرفی سامانه ای جهت ثبت اطلاعات کلیه بنگاه های دارای پرونده

بهره برداری کشور شامل اطلاعات مربوط به فعالیت های تحقیق و توسعه نظری تعداد پرسنل مرتبط با تحقیق و توسعه ، حجم هزینه کرد تحقیق و توسعه کلیه بنگاه های دارای پرونده بهره برداری از وزارت صنعت ، معدن و تجارت و سایر اطلاعات درخواست شده از سوی آن وزارت‌خانه ، اقدام نماید . وزارت صنعت ، معدن و تجارت موظف است اطلاعات موضوع این ماده را در سامانه فکرنو (ایده ها) و نیازها (نان) قرار دهد .

ماده ۱۶ - به منظور پوشش خطر (ریسک) تحقیق و توسعه و ورود بنگاه ها به حوزه های جدید ، وزارت صنعت

، معدن و تجارت مکلف است با همکاری بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به تهیه ساز و کار ارائه بیمه پژوهش و فناوری توسط بیمه های کشور و پیشنهاد به مراجع ذی ربط جهت تصویب اقدام نماید .

ماده ۱۷ - به منظور تأمین مالی طرح ها و پروژه های برنامه

های ارتقای تولید دانش بنیان بخش صنعت ، معدن و تجارت ، به ویژه پروژه های تحقیق و توسعه پژوهشی ویژه بنگاه های پیشگام و همچنین اولویت دهنده به تأمین ارز مورد نیاز مواد اولیه ، اجزا و قطعات و ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید این بنگاه ها ، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، وزارت امور اقتصادی و دارایی و صندوق توسعه ملی موظفند با هماهنگی وزارت صنعت ، معدن و تجارت و در چهارچوب قوانین و مقررات نسبت به اختصاص منابع مالی ارزی و ریالی مورد نیاز برای اجرای طرح ها و پروژه های برنامه های فوق ، به ویژه فعالیت های تحقیق و توسعه با الزام پوشش حداکثری از تأمین مالی لازم ، اقدام نمایند .

ماده ۱۸ - به منظور توسعه فعالیت های دانش بنیان و فناوری و نوآوری ، وزارت صنعت ، معدن و تجارت مجاز است در چهارچوب

قوانين و مقررات نسبت به ایجاد (۴۰) شهرک فناوری جدید طرف پنج سال ، از محل اعتبارات مصوب مربوط که مکان و حوزه فعالیت آن توسط وزارت صنعت ، معدن و تجارت تعیین می شود ، اقدام نماید .

ماده ۱۹ - وزارت صنعت ، معدن و تجارت موظف است نسبت به توسعه (۱۰۰۰) واحد کارگاهی و مکان های تحقیق و توسعه برای شرکت های دانش بنیان ، واحدهای تحقیق و توسعه و کسب و کارهای کوچک فناور ، با محوریت سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران از محل منابع در اختیار و در چهارچوب قوانین و مقررات اقدام نماید .

ماده ۲۰ - سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات مبلغ تعديل اقساط معموق مربوط به حقوق انتفاع زمین واحدهای دانش بنیانی که تا پایان سال ۱۴۰۱ به بهره برداری رسیده و فعال می باشند را پنجاه درصد (۵۰٪) کاهش دهد .

ماده ۲۱ - معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور موظف است با همکاری وزارت خانه های صنعت ، معدن و تجارت ، علوم ، تحقیقات و فناوری و سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به تدوین شاخص های بنگاه های نوآور و زیست بوم فناوری و نوآوری در حوزه صنعت ، معدن و تجارت اقدام نماید تا امکان برخورداری از مشوق های پیش بینی شده در قوانین ذی ربط برای این زیست بوم و بنگاه های مشمول فراهم گردد .

ماده ۲۲ - وزارت صنعت ، معدن و تجارت مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات نسبت به استخدام و جذب (۶۰) خبره حوزه فناوری و نوآوری در رشته صنعت های منتخب و با هدف اجرای برنامه های ارتقای تولید دانش بنیان خود اقدام نماید .

ماده ۲۳ - وزارت صنعت ، معدن و تجارت موظف است نیازهای تحقیقاتی ، طرح های پژوهشی و فناورانه خود و کلیه سازمان های زیرمجموعه خود مرتبط با بند (و) تبصره (۹) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور ، و تبصره (۱۰) بند (الف) ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور را علاوه بر موارد مصرح قانونی به صورت نیازهای تجمعی و طرح (پروژه) های بزرگ مقیاس اعلام نماید . وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری موظف است در خصوص قرار گرفتن طرح های موضوع این ماده در سامانه فکرנו (ایده ها) و نیازها (نان) تمهیدات لازم را اتخاذ نماید .

ماده ۲۴ - ستاد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ، موظف است در چهارچوب وظایف مقرر قانونی نسبت به رفع موانع تولید بنگاه های صنعتی - معدنی پیشگام تحقیق و توسعه در حوزه های اولویت دار اقدام نماید .

ماده ۲۵ - وزارت صنعت ، معدن و تجارت مجاز است نسبت به استفاده از امکانات و اموال دانشگاه صنایع و معادن (متعلق به وزارت صنعت ، معدن و تجارت) برای توسعه برنامه های دانش بنیان در بخش صنعت ، معدن و تجارت ، افزایش سرمایه صندوق های تحت پوشش وزارت صنعت ، معدن و تجارت و تقویت سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران برای توسعه فعالیت های بهره وری (به ویژه بازسازی و نوسازی صنایع) و فعالیت های دانش بنیان و نوآورانه برای رفع نیازهای بخش در راستای انقلاب صنعتی نسل (۴) ، هوشمندسازی و تربیت متخصصان و مدیران صنعتی و معدنی اقدام نماید .

ماده ۲۶ - به منظور بازسازی و نوسازی صنایع ، توسعه سرمایه گذاری بر اساس فعال سازی ظرفیت های داخلی ، توسعه صنعت ماشین سازی و تجهیزات (به عنوان یک صنعت پیشران در حوزه فناوری) و ارتقای عمق ساخت داخل در این رشته فعالیت ، وزارت صنعت ، معدن و تجارت موظف است نسبت به حمایت از ایجاد و توسعه شرکت های پیمانکاری خصوصی تخصصی سازندگان و تأمین کنندگان کارخانجات صنعتی تخصصی و یا مشارکت (کنسرسیوم) های تخصصی با مجموعه ای از شرکت های توانمند حوزه ماشین آلات و تجهیزات اقدام نماید .

تبصره ۱ - وزارتخانه های ذی ربط به ویژه نیرو ، نفت و راه و شهرسازی موظف به حمایت و همکاری برای توسعه فعالیت این شرکت ها و یا مشارکت (کنسرسیوم) های تخصصی می باشند .

تبصره ۲ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و صندوق توسعه ملی موظفند دستورالعمل های مورد نیاز برای پذیرش اسناد هزینه ای این مجموعه ها و یا مشارکت (کنسرسیوم) ها در پرداخت تسهیلات ارزی به این شرکت ها را تهیه و به بانک ها ابلاغ نمایند .

تبصره ۳ - دستورالعمل سازماندهی این شرکت ها از جمله شرایط تضمین و خدمات پس از فروش برای تأمین خطوط تولید ، طراحی و خدمات فنی و مهندسی ، رتبه بندی و اعتبارسنجی شرکت ها ، زنجیره سازی آنها با دانشگاه ها ، پارک های علم و فناوری ، مراکز رشد و شرکت های دانش بنیان و تحقیق و توسعه در این زنجیره ها از سوی وزارت صنعت ، معدن و تجارت تهیه و ابلاغ می شود .

ماده ۲۷ - ایجاد

مدارس و هنرستان های دانش بنیان و هوشمند توسط وزارت آموزش و پرورش با همکاری وزارت صنعت ، معدن و تجارت بر اساس آمایش وزارتخانه های یاد شده و با رعایت قوانین و مقررات مربوط مجاز است .

ماده ۲۸ - با هدف قرارگرفتن در زنجیره های بین المللی و افزایش حجم بازار تولیدات و توسعه صادرات ، وزارت صنعت ، معدن و تجارت موظف است با همکاری صندوق توسعه ملی ، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، وزارت امور خارجه ، معاونت علمی و فناوری رییس جمهور ، وزارت راه و شهرسازی ، وزارت امور اقتصادی و دارایی و اتاق بازرگانی ، صنایع ، معدن و کشاورزی ایران نسبت به پشتیبانی ، بستر سازی و توسعه صادرات محصولات صنعتی و معدنی دانش بنیان به کشورهای همسایه و هدف و همچنین حمایت از سرمایه گذاری بخش خصوصی در محصولات منتخب و زنجیره های پیشران در این کشورها اقدام نماید .

معاون اول رئیس جمهور - محمد مخبر